
SIMBOLURI AGRICOLE ÎN MEDALII DIN COLECȚIA PERSONALĂ**Vilică MUNTEANU*****Agricultural symbols on medals of a personal collection****Abstract**

The medals are very precious historical resources and they also have an artistic and symbolical value. They communicate to both the contemporary and coming generations information referring to anniversaries or events, locations, institutions or personalities, images from the past or present as well as portraits of personalities. Medals originate in the commemorative coins and they are mainly made from metal (gold, silver, bronze, brass, copper, aluminum, etc). They have the same form and symbolical representations with the respective coins and most of them are collectible pieces.

Essentially, medals represent inscribed metal documents – some of them of a true, even rare informational value. This type of information reveals various types of historical moments and events. Considering that most of them are designed and executed by renowned artists and produced in limited edition numbers, they stand as having an undeniable cultural value and are extremely treasured by their collectors: physical individuals, museums, or institutions. This way, medals, which are a component of numismatics, bring their contribution to illustrating valuable information and immortalising it.

This article is presenting some of the Romanian medals with an agricultural and forestry themes. Produced between 1875 and 2018, they are part of a personal collection and divided in three sub-themes: 1. Institutions and Societies, 2. Exhibitions and congresses, 3. The Romanian Historical Agrarian Society of Retrology (SIRAR) and Ion Ionescu de la Brad. Each medal has a short description by theme, the production year, the material it was made of, the dimensions, the number of copies (where information is available) and other particular aspects.

Cuvinte cheie: *medalie aniversară, medalie comemorativă, izvoare istorice, documente, metal.*

Keywords: *anniversary medal, commemorative medal, historical sources, documents, metal.*

1. Instituții și societăți

180 de ani de la înființarea Școlii Slobode Obștești din Golești (Argeș). Școala a fost înființată în anul 1826, de Dinicu Golescu, fiul marelui ban Radu Golescu, fiind prima școală din mediul rural al Țării Românești în care se predă în limba română. La

* Doctor în istorie și fost director al Direcției Județene a Arhivelor Naționale Bacău.

1826, țiganii aveau statut de robi, iar Dinicu Golescu le-a permis tuturor să învețe carte, indiferent de statutul social. A ajuns să înființeze această școală - reper pentru spiritualitatea românească și pentru România modernă de mai târziu după ce a călătorit în Occident - în Franța, Germania și Austria și a realizat că „un popor care nu va avea în față stindardul culturii va mărșălui prin istorie mai degrabă ca o gloată și nu ca o oștire”. În prezent, imobilul face parte din Muzeul Viticulturii și Pomiculturii de la Golești, județul Argeș și, după un amplu proces de restaurare, a fost deschis publicului.

Medalia, bătută în tombac patinat de S.C. IMPEX ZIMBRUL CARPATIN în anul 2006, la comanda Muzeului Viticulturii și Pomiculturii Golești, în 125 de exemplare, cu diametrul de 50 mm, are pe avers, central, imaginea clădirii școlii și, semicircular sus textul 180 DE ANI DE LA ÎNFIINȚARE, iar jos, tot semicircular, ȘCOALA SLOBODĂ OBȘTEASCĂ DIN GOLEȘTI. Pe revers este plasat, central, chipul lui Dinicu Golescu, în stânga și în dreapta anii 1777 și 1830. În partea inferioară este scris CONSTANTIN (DINICU) GOLESCU. Gravor Maximilian Fetița. Medalia a fost lansată de Muzeul Viticulturii și Pomiculturii Golești în cadrul Simpozionului național dedicat aniversării școlii.

150 de ani de la descoperirea baladei Miorița. *Miorița* este un poem folcloric românesc, răspândit în peste 1.400 de variante în toate regiunile României. Este o creație populară specific românească, nefiind cunoscută la alte popoare. Se pare că aceasta a fost zămisliță în zona sudică a Carpaților Orientali, la nordul Munților Vrancei, cam pe teritoriul actualei comune

Mănăstirea Cașin, județul Bacău de către mocani (oieri veniți din zona Rucăr-Drăgoslavele, stabiliți pe valea râului Cașin) și culeasă de Alecu Russo la Soveja - Vrancea, în anul 1846. Motivul mioritic a constituit sursă de inspirație pentru scriitori, compozitori și artiști plastici români și străini. Miorița a fost

tradusă în peste 20 de limbi străine și este socotit unul din cele patru mituri fundamentale ale literaturii române.

Pe aversul medaliei este, central, bustul lui Alecu Russo, în stânga numele acestuia, iar în dreapta anii de viață ai acestuia, 1819 - 1859 și, cu litere de dimensiuni mici, C. DUMITRESCU, gravorul medaliei. Pe revers, este o compoziție ce reprezintă un cadru natural, pe care sunt plasate două coarne stilizate de berbec, Soarele, Luna, flori, păsări și simbolul sărutului. În partea superioară, semicircular, legenda 150 DE ANI DE LA DESCOPERIREA CAPODOPEREI „MIORIȚA”. În partea inferioară, pe trei rânduri, este înscris numele inițiatorului medaliei: FUNDAȚIA / „BIBLIOTECA

MIORIȚA” / 1996. Medalia, are diametrul de 40 mm și este bătută în tombac la Monetăria Statului într-un tiraj de 100 de exemplare.

160 de ani de învățământ agronomic românesc.

În anul 1852, domnitorul Barbu Știrbei a semnat actul de organizare al Institutului de Agricultură de la Pantelimon, care și-a început activitatea în anul 1853. Peste numai doi ani, și-a deschis cursurile și Școala pentru Învățătura Veterinară. Din 1867 s-au inclus în programa de studii și disciplinele silvice, iar învățământul agronomic bucureștean s-a dezvoltat sub numele de „Școala Centrală de Agricultură și Silvicultură” și din anul 1915 se pun bazele învățământului superior agronomic la București, devenind Școala Superioară de Agricultură de la Herăstrău. În anul 1948, ia ființă Institutul Agronomic București, cu patru facultăți (Agricultură, Horticultură, Zootehnie și Medicină Veterinară), care, din anul 1952, devine Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” București.

Medalia bătută la aniversarea a 160 de ani de învățământ agricol românesc, este din tombac, are diametrul de 60 mm. Pe avers este plasat un vultur cu aripile desfăcute, având în gheare trei spice de grâu și o ramură de laur, iar pe piept o carte deschisă pe care este scris anul 1852.

În exterior, circular textul:

UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ - BUCUREȘTI. Pe revers este clădirea universității, sub care anii 1852 - 2012 și o eșarfă cu înscrisul IX • TERRA • AVRVM. Deasupra clădirii, U.S.A.M.V. / BUCUREȘTI, iar circular, în exterior, textul 160 DE ANI DE ÎNVĂȚĂMÂNT AGRONOMIC ROMÂNESC.

Centenarul Asociației Crescătorilor de Albine din România. În anul 1873, la Buzias, s-a desfășurat adunarea de constituire a primei asociații apicole de pe actualul teritoriu al țării noastre, „Reuniunea Apicultorilor Bănățeni”, prima organizație menită să apere, să protejeze și să contribuie la dezvoltarea apiculturii. În același an, tot la Buzias, Asociația Apicultorilor din Banat, a editat revista „Apicultorul”, în limbile maghiară și germană.

În anul 1973, Asociația România a bătut, la din tombac (150 de 60 mm, dedicată împlinirii a primei asociații apicole. Pe clădirea Combinatului fagure de albine, din spatele împărștie razele sale, iar în știubei și în dreapta un stup dreptul cărora se desfășoară o eșarfă unduită, pe care sunt înscrisi anii 1873 și 1973. Pe

Crescătorilor de Albine din Monetăria Statului, o medalie exemplare), cu diametrul de 100 de ani de la înființarea avers este reprezentată Apicol, cu fațada în formă de căreia răsare Soarele și fața sa, în stânga este un sistematic cu trei nivele, în

revers, central, este un fagure și o albină, de o parte și cealaltă aceiași ani, iar în partea inferioară, 100 ANI, totul susținut de două ramuri de laur. Circular, este legenda CENTENARUL ASOCIAȚIEI CRESCĂTORILOR DE ALBINE DIN ROMÂNIA.

100 de ani de la organizarea Serviciului de Seruri și Vaccinuri. În anul 1905, în cadrul Școlii Superioare de Medicină Veterinară, s-a înființat Serviciul de Seruri și Vaccinuri, care reprezintă părintele Institutului de Seruri și Vaccinuri, fondat în 1909, prin legea de organizare a Școlii Superioare de Medicină Veterinară, prin eforturile prof. dr. Paul Riegler (1867 - 1936), personalitate științifică remarcabilă a vremii, colaborator al prof. dr. Victor Babeș, cu sprijinul prof. dr. I. Cantacuzino. În anul 1909 a fost redenumit în Institutul de Seruri și Vaccinuri, iar în anul 1920, la aniversarea centenarului nașterii savantului francez Louis Pasteur, numele este schimbat în Institutul de Seruri și Vaccinuri Pasteur. La începutul secolului al XX-lea era al treilea Institut de acest fel din Europa. În cursul Primului Război Mondial a contribuit decisiv la menținerea potențialului combativ al armatei române, prin producția de seruri hiperimune necesare acestuia. După cel de-al Doilea Război Mondial, Institutul Pasteur a funcționat în subordinea Ministerului Agriculturii, fiind principalul organism tehnic al autorității veterinare de stat.

La centenarul înființării institutului, a fost bătută o medalie, la Monetăria Statului, din tombac, cu diametrul de 60 mm, care are pe avers, central, chipul lui Paul Riegler (1867 - 1936) și circular INSTITUTUL NAȚIONAL DE MEDICINĂ VETERINARĂ

„PASTEUR” BUCUREȘTI, iar pe revers, central, pe patru rânduri, 100 DE ANI ÎN SLUJBA APĂRĂRII SĂNĂTĂȚII ANIMALELOR ȘI A OMULUI, în partea superioară anii 1895 - 1995 și în cea inferioară ROMÂNIA.

100 de ani de învățământ agricol la Rădăuți. Spre finele secolului al XIX-lea, agricultura a încetat să mai fie o practică moștenită, problemele de producție vegetală și zootehnică au devenit tot mai complexe, noutățile tehnice și metodele noi s-au înmulțit, astfel încât se simțea, în mod imperios, nevoia unui cadru organizat și instituționalizat, în care fiii țăranilor din Bucovina să aibă acces la învățământ în limba română. În acest context, în sesiunea din septembrie 1892, deputatul dr. Ioan cavaler de Volcinschi propune spre dezbatere în Dietă „înființarea unor școli agronomice române în Bucovina, pentru trebuințele poporului de la țară”. După cinci ani de la prezentarea propunerii, la 3 (15) octombrie 1897 este inaugurată, la Rădăuți, prima școală de agronomie cu limba de predare română în Bucovina, a cărei prim director a fost numit inginerul agronom Andronic Motrescu. După Marea Unire, această instituție școlară continuă să se bucure de popularitate, iar în anul 1921, Școala Inferioară de Agricultură din Rădăuți este transferată la Suceava, fiind preluată și elevii din anii de studiu intermediari.

Medalia, bătută în anul 1997 la Monetăria Statului, este din tombac argintat, cu diametrul de 60 mm. Pe avers, în centru, este reprezentat Andronic Motrescu, anii 1948-1922 și, circular, pe două rânduri, PRIMUL DIRECTOR AL ȘCOALEI AGRONOMICE / RĂDĂUȚI DUCATUL BUCOVINA. În partea inferioară, două spice de grâu. Pe revers, este clădirea Colegiului Agricol „Andronic Motrescu” Rădăuți, sub care textul RĂDĂUȚI BUCOVINA / 1897 - 1997, iar în partea superioară 100 DE ANI DE ÎNVĂȚĂMÂNT AGRICOL / ROMÂNESC.

75 de ani de învățământ superior agronomic la Iași. Începuturile învățământului agricol moldav se regăsesc în prima jumătate a secolului al XIX-lea, când, între anii 1842 și 1848, cel dintâi mare agronom român, Ion Ionescu de la Brad, prezintă, la Academia Mihăileană din Iași, primele „lecțiuni” de agricultură. În urma demersurilor insistente ale unui grup de profesori, la 2 mai 1905 Senatul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași votează, în unanimitate, iar mai târziu Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice aprobă înființarea la Facultatea de Științe a catedrelor de Chimie Agricolă și Chimie Tehnologică. Anul de naștere a învățământului universitar agricol ieșean este considerat a fi 1912, când, prin Legea Învățământului Superior, publicată în M.O./27 martie, se stabilește înființarea Secției de Științe Agricole, la Facultatea de Științe a Universității din Iași. La Iași debutează, astfel, o școală superioară agricolă, cu cursuri moderne, grupate în două categorii – pregătitoare și agricole, susținute de un colectiv de profesori eminenți. Anul 1948, prin Decretul din 3 august și Decizia Ministerului Învățământului 26237/24 octombrie, deschid reorganizarea învățământului universitar românesc, a celui agronomic sub forma unor institute agronomice în capitală și în marile orașe ale țării. La Iași se înființează Institutul Agronomic. După numeroase, dar vremelnice schimbări de organizare academică și denumire, cele mai importante petrecute în anul 1990, vechiul Institut Agronomic funcționează în prezent sub denumirea de Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară (USAMV) „Ion Ionescu de la Brad” Iași.

Medalia, bătută în anul 1987 la Monetăria Statului, din tombac, cu diametrul de 50 mm, are pe avers figura lui Ion Ionescu de la Brad, semicircular, în partea superioară numele acestuia, iar în cea inferioară anii între care a trăit (1818 - 1891) și pe revers simbolurile celor patru facultăți: un snop de spice de grâu - Agronomia, capul unui cal - Zootehnia, un strugure - Horticultura și litera V, din care iese șarpele lui Esculap încolăcit pe un

baston - Medicina veterinară. În exterior, circular, legenda: 75 DE ANI DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR AGRONOMIC LA IAȘI • 1912-1987.

60 de ani de activitate a ICAS. În anul 1933, prin Jurnalul Consiliului de Miniștri nr. 561 din 16 mai 1933, este înființat Institutul de Cercetări și Experimentație Forestieră (ICEF), denumire sub care a funcționat ICAS (Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice) în primii săi ani de activitate. Organizarea ICEF ca instituție de cercetare forestieră de sine stătătoare a fost precedată de înființarea, în anul 1922 în cadrul Casei Pădurilor Statului, a Stațiunii de Cercetări Silvice de la Sinaia, iar din anul 1930 a Oficiului de Studii și Documentare în cadrul Casei Autonome a Pădurilor Statului (CAPS). Conducerea institutului a fost încredințată profesorului Marin Drăcea, care s-a dovedit un inovator și organizator de excepție.

Medalia, operă a gravorului Constantin Dumitrescu, bătută la Monetăria Statului în 100 de exemplare din tombac, cu diametrul de 60 mm, are pe avers figura lui Marin Drăcea, iar circular în exterior textul: INSTITUTUL DE CERCETĂRI ȘI AMENAJĂRI SILVICE • PROF. DR. ING. MARIN DRĂCEA, iar pe revers un stejar, pe coroana căruia sunt înscrise anii 1933-1993.

70 de ani de activitate a ICAS. Pentru a marca aniversarea a 70 de ani de activitate, ICAS a organizat, în zilele de 29 - 31 octombrie 2003 o conferință internațională, în cadrul căreia a fost lansată o medalie din tombac, cu diametrul de 60 mm, bătută la Monetăria Statului în 150 de exemplare. Pe avers are un copac stilizat -

jumătate conifer, jumătate foioase și inițialele ICAS (sigla/logo ICAS), sub care sunt înscrise anii 1933 - 2003, iar în exterior, semicircular sus REGIA NAȚIONALĂ A PADURILOR și în partea inferioară, tot semicircular INSTITUTUL DE CERCETARI ȘI AMENAJARI SILVICE. Pe revers,

este un buchet format din trei frunze de stejar și două ghinde, sub care, pe trei rânduri textul ICAS / 70 DE ANI / DE ACTIVITATE. În partea superioară, semicircular, IUFRO EFI MAPAM RNP ASAS (International Union of Forest Research Organization, European Forest Institute, Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Mediului, Regia Națională a Pădurilor, Academia de Științe Agricole și Silvice), iar în partea inferioară BUCUREȘTI. În exterior, între două cercuri concentrice, CONFERINTA STIINȚIFICA INTERNATIONALA • 29 - 31 OCTOMBRIE 2003.

Aniversarea a 40 de ani de la înființarea Muzeului Viticulturii și Pomiculturii Golești. Secția „Muzeul Viticulturii și Pomiculturii din România” a fost înființată în anul 1966, la inițiativa unor renumiți cercetători din domeniul etnografiei, în

cadrul Complexului Muzeal Golești, care mai cuprinde conacul Goleștilor, construcție datând din secolul al XVII-lea. La momentul înființării era singurul muzeu etnografic în aer liber din România și din Europa dedicat celor două îndeletniciri. Zeci de gospodării țărănești din toate zonele etnografice ale României pot fi vizitate la Muzeul Viticulturii și Pomiculturii de la Golești, județul Argeș.

central, imaginea unei porți tradiționale din zona Argeșului, iar circular, între două cercuri concentrice GOLEȘTI - ARGEȘ • ROMÂNIA. Reversul conține, în centru, imaginea uneia dintre casele țărănești din cadrul muzeului și, circular, între două cercuri concentrice, 1966 • 40 DE ANI DE LA ÎNFIINȚARE • 2006 • MUZEUL VITICULTURII ȘI POMICULTURII - GOLEȘTI.

40 de ani de la înființarea Institutului de Cercetare pentru Viticultură și Vinificație Valea Călugărească. Institutul a luat ființă în anul 1967, având ca obiect de activitate cercetarea în domeniul culturii viței-de-vie și a producerii vinului.

Împlinirea celor 40 de ani de existență a fost marcată prin organizarea unei sesiuni de comunicare științifice și confecționarea unei medalii. Aceasta din urmă a fost realizată la Romberfil Ploiești din zamac și are diametrul de 50 mm. Pe avers este imaginea conacului Matac, construit

în anul 1901, sub care sunt două ghirlande formate din frunze de viță de vie și struguri, iar în partea superioară textul SESIUNEA JUBILIARĂ. Pe revers, central, este plasată o cupă de vin și 40 ANI, sub care anii 1967 - 2007, iar circular I.C.D.V.V. VALEA CĂLUGĂREASCĂ.

2. Expoziții și concursuri

1875. În luna octombrie a anului 1875, la București, a fost organizat un concurs de produse agricole, acesta fiind marcat și printr-o medalie cu diametrul de 59 mm, bătută în bronz. Pe avers este chipul domnitorului Carol I în profil spre stânga, iar circular textul CAROL I DOMN ALLU ROMÂNILOR. Pe revers, în plan

central, pe patru rânduri, ONÓRE / CULTIVATORULUI / 1875 / OCTOMBRE 1 și circular, între două cercuri concentrice, CONCURSŪ DE AGRICULTURĂ ÎN ROMÂNIA. În exterior, o ghirlandă de plante și flori, având la cele patru puncte cardinale patru desene distincte: la Nord, un cap de berbec stilizat; la Sud, un plug și șase snopi de grâu; la Est, un cap de vacă; la Vest, un cap de cal.

1881. Pentru concursul de agricultură și industrie din anul 1881 s-a bătut o medalie în două variante, bronz și argint, cea prezentată fiind din bronz. Medalia, opera gravorului Wilhelm Kullrich, are diametrul de 60 mm, pe avers chipul regelui Carol I și, semicircular, CAROL I REGE AL ROMÂNIEI. Pe revers, în partea centrală, pe trei rânduri textul ONORE / MUNCEI / STARUITORE, între două cercuri concentrice CONCURS DE AGRICULTURA SI INDUSTRIE. În exterior, ghirlande formate din frunze de viță cu struguri, snopi de grâu, plante și știuleți de porumb, iar, la fel ca și la medalia precedentă, în aceleași poziții, câte un cap de berbec, vacă și cal, precum și un plug.

1898. În luna octombrie a anului 1898, la Iași, a fost organizată o expoziție regională de vite, la care au participat crescători de vite, cai și oi din Moldova. Participanților la manifestare,

Primăria orașului Iași le-a oferit câte o medalie de merit, realizată de gravorul Sternberg, bătută în argint, cu diametrul

de 50 mm. Pe avers este simbolul heraldic al comunei urbane Iași, reprezentat printr-un turn plasat pe un scut timbrat de o coroană murală cu trei turnuri. Scutul este susținut de doi delfini afrontați. Sub acesta este vederea abatorului din Iași și a târgului de vite. În partea superioară, în semicerc inscripția PRIMARIA COMUNEI IAȘI, iar în cea inferioară, pe două rânduri, MEDALIE / DE MERIT. Pe revers, un soare răsărind la orizont, cu raze care luminează un grup de animale domestice - cal, oaie și vacă - cu inscripția, între cele două cercuri exterioare, EXPOZIȚIUNEA REGIONALĂ DE VITE

● OCTOMBRIE 1898.

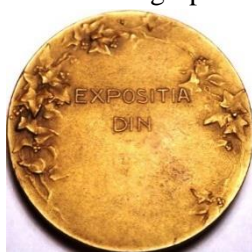
1902. Congresul Societății Agrare. Medalie cu toartă din bronz aurit, cu diametrul de 30 mm, a fost gravată de M. Carniol Fiul. Pe avers, o țărancă în mijlocul unui câmp de grâu. La picioare are o seceră și snopi de grâu, iar în mâna dreaptă întinsă ține o cunună de lauri. Deasupra capului, în semicerc, este scris: SOCIETATEA AGRARĂ. Pe revers, o coroană formată din două ramuri de stejar și laur, legate jos cu o fundă, completată sus cu un grupaj de unelte agricole. Central, pe

cinci rânduri, ultimul în arc, legenda: PRIMUL CONGRES / AGRICOL / 14. 15. 16. DEC. / 1902 / BUCURESCI.

1906. Între 6 iunie și 23 noiembrie 1906, la împlinirea a 40 de ani de domnie a lui Carol I și a 25 de ani de la proclamarea Regatului României, dar și a 1800 de ani de la cucerirea Daciei de către romani sub conducerea împăratului Traian, la București, pe fostul Câmp al Libertății de la 1848, s-a organizat o mare expoziție amplasată în 165 de pavilioane. Una dintre medaliile bătute cu acest prilej a fost comandată de județul Roman și executată de M. Carniol fiul în bronz aurit. Avers – stema județului Roman (trei spice de grâu), sub care este trecută, semicircular, data de 18 SEPTEMBRE 1906. Pe circumferință, legenda: EXCURSIUNEA ȚĂRANILOR DIN JUDEȚUL ROMAN LA EXPOZIȚIE. Revers – se continuă, pe cinci rânduri, primul și ultimul în arc, legenda: SUB PATRONAJUL / D-LUI C. CANTACUZINO-PAȘCANU / PREFECT C. BALAIȘ / INIȚIATORUL N. BELLU. Medalia a fost distribuită participanților la excursie și unor oficialități.

1920. Medalie din alamă aurită, cu diametrul de 40 mm, gravată de Huguenin.

Avers - grup de

lucrători plantând pomi, legându-le tutori și udându-i. Pe circumferință, inscripția SOCIETATEA DE HORTICULTURA

DIN ROMANIA. Revers - cunună vegetală din frunze de viță de vie înconjurând câmpul medaliei, pe care este înscris, pe două rânduri, EXPOSITIA / DIN / ..., cu spațiu liber pentru incizări ulterioare, putându-se folosi și în anii următori. O medalie aproape identică a fost bătută și în anul 1926.

1920. Medalie din bronz aurit (există și din bronz și bronz argintat), cu diametrul de 60 mm, gravată de Constantin Kristescu. Pe avers, câmp dominat de imaginea statuară a unui cal pe câmp, deasupra căruia este înscris, pe trei rânduri, CU STARUINȚA SI / PRICEPERE SPRE / PROPASIRE. Pe revers, aranjament din spice de grâu, știuleți de porumb și ramură de stejar, peste care este gravată stema Regatului României timbrată de coroana regală. Sub acest aranjament, legenda pe trei rânduri EXPOZIȚIA / ZOOTEHNICĂ / JUDEȚEANĂ, iar pe circumferință, gravat semicircular, notația MINISTERUL AGRICULTUREI ȘI DOMENIILOR. O medalie aproape identică a fost bătută în anul 1923, pe reversul căreia este doar notația MINISTERUL / AGRICULTUREI ȘI / DOMENIILOR / 1923.

1920. Constantin Kristescu a mai realizat o medalie, pentru a fi acordată la concursurile crescătorilor de cai, din bronz aurit, cu diametrul de 60 mm, care are pe avers câmp dominat de imaginea statuară a unui cal așezat pe soclu, deasupra căruia este semnătura olografă a autorului. Pe revers, deasupra unor ramuri de stejar, pin și măslin, un pergament, pe care urma să fie incizat numele premiantului. Nu avem cunoștință dacă medalia respectivă a și fost acordată, în literatura de specialitate negăsind referiri la acest fapt.

1923. Medalie din bronz aurit (există și din bronz și bronz argintat),

cu diametrul de 60

mm, sculptată de Constantin Kristescu pentru premiarea crescătorilor de vite. Avers - grup de animale domestice (bovine, ovine, caprine și porcine) la pășunat. În dreapta-jos, înscrisul pe trei rânduri: STARUINȚA / SI PRICEPERE / PROPASIRE. Revers - câmp ocupat cu elemente simbolice - spice de grâu, știuleți de porumb, ramură de stejar - peste care este plasată stema Regatului României, timbrată de coroana regală. În partea de jos-dreapta, inscripția pe patru rânduri: MINISTERUL / AGRICULTUREI ȘI / DOMENIILOR / 1923. Cu aceeași compoziție a aversului, dar cu reversul identic cu al celei prezentată anterior, a fost bătută o medalie în anul 1920.

1925. Expoziția Moldovei întregite.

Medalie din bronz, cu diametrul de 56,5 mm, gravor C. Kristescu. Pe avers este gravată statuia ecvestră a domnitorului Stefan cel Mare de la Iași, zidurile Cetății de scaun de la Suceava și un grup alegoric susținând un scut pe care este stema Moldovei. Pe circumferință, înscrisul

DUPA VEACURI PRIBEGE APUSE COPRINSE AMU INTR-O FRATEASCA IMBRATISARE. În partea stângă-jos, legenda pe opt rânduri orizontale: MOLDOVA LUI / STEFAN / REINTREGITA / AZI SUB REGELE / FERDINAND / FĂURITORUL / ROMANIEI / MARI. Revers - cunună vegetală pe părțile laterale - viță de vie și stejar - și simboluri sugerând bogățiile României în partea de jos: snop de grâu pentru agricultură, roata dințată pentru industrie. În prim-plan, stema României Mari timbrată de coroana regală. În partea superioară, înscrisul pe trei rânduri, primul arcuit, pe circumferință: REGATUL ROMANIEI / EXPOZIȚIA / MOLDOVEI INTREGITE. La mijloc este postată o bandă cu inscripția PARTICIPANT.

1926. Medalie premiu pentru expoziția Camerei de Agricultură București, din bronz aurit, cu diametrul de 60 mm, gravor C. Dimitrescu. Pe avers, peisaj agricol cu țăran la arat, snopi de grâu, silozuri de cereale la orizontul de unde răsare Soarele ce împrăștie raze de lumină, totul dominat de o alegorie formată dintr-un agricultor și o femeie, care arată, cu mâna dreaptă, spre bogățiile pământului. În partea stângă din jumătatea superioară, inscripția pe două rânduri: CAMERA DE / AGRICULTURĂ. Pe revers, un islaz la poalele munților cu animale la păscut - cabaline, bovine, ovine - cu stema țării în partea de sus-dreapta și înscrisul EXPOZIȚIA în stânga sus.

1938. Concursul Național al Grâului. Medalie din bronz argintat, cu diametrul de 50 mm, gravată de Emil W. Becker. Pe avers, efigia spre dreapta a regelui Carol al II-lea. Semicircular, inscripția CAROL II REGELE ROMÂNILOR. Pe revers, în câmp, snop de grâu, peste care se suprapune stema României, timbrată de coroana regală. Sus, Soarele, care radiază câmpul, având înscris anul 1938. În partea de jos a circumferinței, notația semicirculară CONCURSUL NAȚIONAL AL GRÂULUI.

Medalie din bronz,

modelată de gravorul G. Stănescu. Avers - efigia spre dreapta a suveranului, cu inscripția CAROL II REGELE ROMANILOR. Pe revers, în mijloc, știuleți de porumb flancați circular de frunze de laur. Deasupra este o bandă scurtă, pe care scrie anul 1939. Pe circumferință, sus, semicircular, legenda: MINISTERUL AGRICULTURII SI DOMENIILOR, iar în partea de jos, pe eșarfă, notația CONCURSUL PORUMBULUI.

1939. Concursul porumbului.

1964. Concurs avicol. Medalie din bronz patinat, cu diametrul de 60 mm, gravor Ștefan Grudinschi. Pe avers, în partea superioară, anul 1964, central păsări de curte, iar în partea inferioară, pe o eșarfă, semicircular, legenda REG. DOBROGEA. Pe revers, central, pe cinci rânduri textul CONCURSUL / PENTRU CRESTEREA / UNUI NUMAR / MARE DE PASARI / LA 100 HA. TEREN și, în exterior, între două cercuri concentrice, CONSILIUL AGRICOL REGIONAL DOBROGEA.

1964. Concurs avicol. Medalie din bronz patinat, cu diametrul de 60 mm, gravor Ștefan Grudinschi. Pe avers, în partea superioară, anul 1964, central păsări de curte, iar în partea inferioară, pe o eșarfă, semicircular, legenda REG. DOBROGEA. Pe revers, central, pe cinci rânduri textul CONCURSUL /

1964. Concurs porcin. Medalie din bronz, cu diametrul de 60 mm, gravor Ștefan Grudinschi. Pe avers, un grup de porcine pe câmp, deasupra cărora este notat anul 1964, iar în partea inferioară, pe o eșarfă, semicircular, legenda REG. DOBROGEA. Pe revers, central, pe cinci

rânduri textul: CONCURSUL / PENTRU / OBTINEREA / UNOR PRODUCTII / MARI DE / CARNE / DE PORC și, în exterior, între două cercuri concentrice, CONSILIUL AGRICOL REGIONAL DOBROGEA.

1968. Concurs internațional de vinuri. Medalie din bronz argintat (locul II), cu

diametrul de 60 mm, gravată de Haralambie Ionescu. Pe aversul medaliei este stilizat globul pământesc, pe care este marcat, în relief, conturul României și punctat locul unde este Bucureștiul, loc din care se ridică o cupă cu vin. În partea superioară, deasupra cupei, este scris ROMANIA, iar lateral-stânga, pe

două rânduri, BUCURESTI / 1968. Sub glob, două ramuri de laur, stilizate. În exterior, circular, textul: CONCURSUL INTERNATIONAL DE VINURI. Pe revers, o alegorie: un bărbat șezând cu doi copii în brațe – unul cu un spic de grâu în mână, celălalt cu un strugure. Sub alegorie, pe două rânduri, scrie PROVINCEA S C, iar deasupra, semicircular, DACIA AVGVSTA.

1982. Concurs de vinuri. Medalie din tombac aurit (locul I), cu diametrul de 60 mm, gravor Constantin Dumitrescu. Pe avers, capul de bour, simbolul heraldic al Moldovei, sub care sunt două săbii încrucișate, în exterior, circular, legenda CONCURSUL VINURILOR DIN MOLDOVA - VASLUI 1982. Pe revers, un scut despicat, care are în partea stângă jumătate de strugure, în cea dreaptă jumătate de frunză de viță de vie, pe mijloc, „peste tot”, un pahar cu vin. În exterior, între două cercuri concentrice, legenda: EDITIA A VI-A A ZILELOR VIEI SI VINULUI - APRILIE 1982.

La Simpozionul National SIRAR din anul 1991, desfășurat la Târgoviște a fost lansată prima medalie dedicată unui asemenea eveniment. Medalia a fost turnată în aluminiu la o întreprindere din oraș, după care a fost fiartă în ulei mineral pentru a i se da o culoare spre cea a bronzului și luciului.

Aceasta are diametrul de 5,5 mm și grosimea de 9 mm. Pe avers este simbolul SIRAR,

respectiv imaginea zeiței Ceres în profil spre dreapta, părul fiindu-i reprezentat prin spice de grâu, un pom stilizat cu două mere, un strugure și frunze de viță de vie. În exterior dreapta, semicircular, inițialele S.I.R.A.R. Ceres provine din sincretismul dintre o veche divinitate italică agrară și zeița greacă Demeter. În epoca imperială patronează simbolic pâinea albă. După izvoarele latine, sabinii numeau *ceres* pâinea și grânele. Romanii o serbau în festivalurile *Ludi Cereris* sau *Cerealia*, între 12 - 19 aprilie, venerând-o drept *creatoarea recoltelor*; în acest sens, era invocată de frații Arvali ca fiind cea care-i învață pe oameni detaliile tehnice ale agriculturii: semănatul, secerișul etc. Astfel, devine zeița întregii lumi vegetale, dar și divinitatea htonică (subpământeană) a morților. La ceremoniile consacrate zeiței, femeile nu puteau asista decât dacă erau *curate*. Pe revers este un bărbat, cu o unealtă agricolă în mâini (poate fi interpretată ca fiind sapă sau coasă), iar în plan secund un lan cu cereale. În exterior sus TIRGOVISTE, iar jos 1991.

În anul 1994, la aniversarea a 25 de ani de la primul simpozion care a avut loc la Cluj, Bacăul a organizat cel de-al XIV-lea Simpozion National SIRAR, cu sprijinul substanțial al Consiliului Județean, Direcției Agricole și multor societăți agricole și de industrie alimentară din întreg județul.

Medalia lansată la simpozion, bătută la Monetăria Statului, din tombac patinat, cu diametrul de 60 mm, în 350 de exemplare, este opera gravorului Maximilian Fetița. Pe avers este simbolul SIRAR, descris la medalia precedentă, iar pe revers stema județului Bacău de la acea vreme (scut despicat în care muntele de sare în stânga este roșu pe fond de argint, iar în dreapta de argint pe fond roșu, în mijlocul scutului un scut „peste tot” în care este reprezentat un zimbru în culoare naturală, aluzie la Câmpul lui Dragoș, care la sud ajungea până la actuala limită nordică a Bacăului; în partea de sus-stânga Soarele și Luna de culoare roșie, iar sus-stânga un stejar de argint, sugerând legenda din Borzești - locul de naștere a lui Ștefan cel Mare și Sfânt). De o parte și alta a scutului, semicircular BACAU / ROMANIA, orizontal anii 1969 și 1994, deasupra scutului XXV, simbolizând aniversarea celor 25 de ani de la primul simpozion cu acest profil, iar dedesubt perioada desfășurării acțiunii: 23 - 27.08.1994. În exterior, circular, legenda: AL XIV-LEA SIMPOZION NATIONAL DE ISTORIE SI RETROLOGIE AGRARA.

Al XXIII-lea Simpozion SIRAR, desfășurat la Bacău în anul 2007, avea să consemneze apariția celei de-a treia medalii SIRAR, bătută la Monetăria Statului, din tombac patinat, tiraj 300 de exemplare, cu diametrul de 60 mm, gravor Constantin Dumitrescu. Pentru că se împlinea un veac de la răscoala țăranilor din anul 1907, pe aversul medaliei este o imagine în care un grup de țărani, înarmați cu diferite unelte agricole, atacă un conac boieresc. În exterior sus, semicircular, textul 100 DE ANI DE LA RASCOALA

DIN 1907, iar jos, tot semicircular, un motiv popular românesc. Pe revers, o secvență de sat românesc tradițional pe o coastă de deal, cu biserica în poziție dominantă, câteva case, un conac, o căpiță de fân și câțiva pomi. În stânga, un stâlp de poartă ornate cu simboluri populare, în partea de sus simbolul SIRAR, iar jos, pe patru rânduri, titlul simpozionului și data: SATUL ROMANESC ÎN / CONTEXT EUROPEAN / 23 - 25 AUGUST / 2007. În partea inferioară a unui semicerc ce înconjoară imaginea sunt înscrise numele celui care a conceput medalia, V. MUNTEANU și al gravurului C. DUMITRESCU. În exterior, circular, legenda: AL XXIII-LEA SIMPOZION NATIONAL DE ISTORIE SI RETROLOGIE AGRARA • BACAU.

Al XXVI-lea Simpozion Național

SIRAR, care a avut loc la Bacău în vara anului 2018, organizat de Filiala Bacău a SIRAR, în colaborare cu Consiliul Județean, Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău și Asociația Arhiviștilor Bacău, cu sprijinul mai multor societăți agricole din județ și din țară, a fost dedicat, în exclusivitate, marcării bicentenarului nașterii lui Ion Ionescu de la Brad. În cadrul manifestărilor au fost dezvelite două busturi ale omagiatului, o placă aniversară și o efigie a acestuia pe monumentul funerar. De asemenea, participanții la simpozion, oficialitățile și sprijinitorii au primit câte o medalie și insignă realizate cu acest prilej.

Medalia, cu diametrul de 60 mm, a fost bătută la firma Tek Art București din alamă patinată, 100 de exemplare și câte trei exemplare din alamă aurită și alamă argintată, autor fiind sculptorul Paul Deheleanu. Pe avers este imaginea lui Ion Ionescu de la Brad în semiprofil spre dreapta, de o parte și cealaltă anii nașterii, 1818, și decesului, 1891, în exterior, între două cercuri concentrice, semicircular sus ION IONESCU DE LA BRAD, iar în partea inferioară 200 DE ANI DE LA NAȘTERE. Pe revers, în plan superior, simbolul SIRAR, sub care, pe șase rânduri: ÎNTĂIUL MARE AGRONOM, / PROFESOR, PAȘOPTIST, / ECONOMIST, STATISTICIAN, / ÎNTEMEIETOR DE ȘCOLI, / ADMINISTRATOR DE MOȘII, / SCRIITOR, GAZETAR, / ACADEMICIAN. Sub text, o ramură de laur. În exterior, între două cercuri concentrice, legenda: semicircular sus AL XXVI-LEA SIMPOZION NAȚIONAL DE ISTORIE ȘI RETROLOGIE AGRARĂ și semicircular jos SIRAR – FILIALA BACĂU, 22 - 24 Iunie 2018.

Pe lângă medalia prezentată mai sus și cea dedicată împlinirii a 75 de ani de învățământ agronomic românesc la Iași (prezentată în prima parte), în care apare chipul lui Ion Ionescu de la Brad, au mai fost bătute două medalii dedicate aceleiași personalități, pe care le vom descrie în continuare. Prezentăm, dintre personalitățile agriculturii românești, doar medalii dedicate lui Ion Ionescu de la Brad, deoarece a fost cel care a pus bazele agriculturii moderne, și nu numai, în România. Despre el, o altă mare personalitate în domeniu, regretatul academician Gheorghe Ionescu-Șișești scria: „Ion Ionescu de la Brad a avut o activitate uimitoare și multilaterală, care a înaintat pe drumuri bine croite și s-a desfășurat limpede și statornic, potrivit ideilor călăuzitoare ce și le-a fixat încă din tinerețe. Bărbați ca Ion Ionescu de la Brad sunt expresiunea și

exponenții epocii lor. Ei prind și amplifică forțele și năzuințele contemporanilor. Ei rânduiesc, clarifică și transformă în realizări ceea ce este la alții aspirația timidă și nedefinită. Ei duc faclele de lumină în întuneric și luminează drumurile viitorului. Precum pământul aspiră ploile și le redă în seva plantelor și în apa limpede a izvoarelor, tot așa a aspirat Ion Ionescu de la Brad tot ce era principiu fecund și generos în epoca sa, redând apoi contemporanilor seva faptelor și izvoarelor cristaline ale gândirii sale”.

În anul 1991, la împlinirea a 100 de ani de la ridicarea la cer a sufletului marelui

savant, Secția Bacău a Societății Numismatice Române a inițiat o medalie bătută la Monetăria Statului, în 100 de exemplare, în două variante - tombac patinat și aluminiu eloxat, cu diametrul de 60 mm, gravor Constantin Dumitrescu. Pe avers este sculptat bustul lui Ion Ionescu de la Brad în semi

profil dreapta, iar în exterior dreapta, semicircular, pe două rânduri ION IONESCU DE LA BRAD / 1818-1891. Pe revers, este monumentul funerar din fața mormântului din cimitirul din satul Brad, comuna Negri, județul Bacău, în care sunt rămășițele pământești ale omagiatului, împreună cu ale părinților și fratelui său, Nicolae. În exterior, semicircular sus CENTENARUL TRECERII ÎN ETERNITATE, iar în partea inferioară, semicircular, SNR - SECTIA BACAU.

Monetăria Statului, în iulie 2018, a bătut o frumoasă medalie dedicată bicentenarului nașterii lui Ion Ionescu de la Brad. Medalia, gravată de Codruț Ciobănescu, are diametrul de 60 mm și a fost realizată în tiraj strict limitat: 40 de exemplare din argint 925^{0/00} și 60 de exemplare din tombac patinat. Pe avers este chipul omagiatului în semi profil spre stânga, pe fundal fiind clădirea Academiei Române. În exterior sus, semicircular, ION IONESCU DE LA BRAD, iar în dreapta, pe două rânduri, anii 1818 /

1891. Pe avers, central în picioare, zeița Minerva, simbolul Academiei Române, cu trimitere la faptul că aniversatul a fost membru al Academiei. Zeița are în mâna stângă o lance, iar în mâna dreaptă un glob pământesc deasupra căruia se află o altă zeitate (Victoria înaripată). Lângă Minerva, jos, în dreapta, a fost așezat un scut cu Meduza, iar în mâna stângă o bufniță. În stânga, șezând, este zeița Ceres ținând pe mâna stângă un mănunchi de spice de grâu, aluzie la principala specialitate – agricultura. În dreapta, România, reprezentată printr-o tânără șezândă, cu steagul tricolor în mâna dreaptă, semnificând implicarea directă a lui Ion Ionescu de la Brad în acțiunile revoluționare ale pașoptiștilor în Moldova, Muntenia și Transilvania. În exterior, sus-stânga, semicircular, pe două rânduri: 200 DE ANI DE LA / NAȘTERE.

Pe lângă aceste medalii, în anul 2018 Monetăria Statului a mai bătut o monedă din argint 999^{0/00}, cu valoare nominală de 10 lei, într-un tiraj de 200 de exemplare, iar

Filiała Bacău a SIRAR o insignă, din alamă patinată, cu diametrul de 20 mm, ambele dedicate lui Ion Ionescu de la Brad.

Concluzionând, se poate aprecia că însemnele în metal, între care medaliile, ocupă un loc important, au o deosebită contribuție la cunoașterea diferitelor aspecte legate de agricultura românească, de valorile materiale și spirituale din domeniu și pot constitui un imbold pentru contemporani și pentru generațiile viitoare la o aplecare mai atentă asupra problemelor cu care aceasta se confruntă. Pe de altă parte, credem că o colecție, indiferent de natura și conținutul ei, este un nesecat izvor de învățăminte.